

pro *Lej da Segl*

Statüts 2024

Statüts da la societed Pro Lej da Segl

Ils statüts vegnan stipulos in tudas-ch, rumauntsch e taliaun. Giuridicamaing es decisiva la versiun tudas-cha.

Art. 1

Nom e residenza

- ¹ Cul nom da „Pro Lej da Segl“ (PLS) exista üna societed d’ütile public i’l sen dal cudesch civil svizzer art. 60 e seguants.
- ² Sia residenza es al lö da domicil dal president u da la presidenta, respectivmaing da la persuna pü veglia in ün co-presidi. La societed es registreda i’l register da commerzi.
- ³ La societed es politicamaing independenta e confessiunelmaing neutrela.

Art. 2

Mira e scopo

- ¹ La societed ho las seguentas miras:
  - a. Mantgnair la bellezza natürela ed il caracter unic da la cuntredgia dals lejs d’Engiadin’Ota;
  - b. Conserver e rinforzer in fuorma persistenta la biodiversited dals lejs d’Engiadin’Ota e da sieus contuorns;
  - c. Proteger la cuntredgia dals lejs d’Engiadin’Ota cunter immissiuns ed utilisaziuns schmasüredas da tuot gener;
  - d. Proteger ils lejs e’ls territoris seguond ils contrats cun las vschinaunchas territorielas da Segl dals 12 da november 1946, da Bregaglia (da pü bod Stampa) dals 12 da november 1946, da Silvaplauna dals 4 d’avuost 1950 e da San Murezzan dals 4 d’avríg 1951;
  - e. Extender las imsüras da protecziun sün otras parts da la cuntredgia da l’Engiadin’Ota, scha telas imsüras as demuossan necessarias u giavüschanblas.

² Cun quista mira:

- a. identifichescha, examinescha e güdichescha la societed svilups e progets;
- b. piglia per mauns la societed iniziativas, imsüras e mezs leghels;
- c. sustegna e cussaglia la societed las vsch이나unchas e la regiun;
- d. cumpra la societed terrain;
- e. fo la societed cunvegnas da servitut, scu per exaimpel restricziuns da fabrica;
- f. procurescha la societed ils mezs finanziels necessaris;
- g. erigia la societed üna fundaziun u ün'otra organisaziun scu purtedra dals drets acquistos, scha que pera da servir al scopo da la societed;
- h. es la societed unicamaing activa per l'ütile public e nu perseguitescha üngüns intents ne da guadagn ne dad autoagüd;
- i. sun ils organs da la societed per princip uffizis d'onur.

Art. 3

Mezs

¹ Las entredgias da la societed sun:

- a. contribuziuns dals commembers seguond ils statüts;
- b. donaziuns da tuot gener;
- c. giodia da possess da fuonz;
- d. otras entredgias.

² Las contribuziuns annuelas vegnan fixedas minch'an da la radunanza da commembers. Per commembers individuels, vsch이나unchas da contrat ed oters commembers instituziunels paun valair imports differents.

³ Ils commembers fundatuors (seguond art. 4., cif. 2, lit. b) ed ils commembers da la suprastanza actuela sun deliberos da la contribuziun annuela.

⁴ La suprastanza po refüser da piglier incunter donaziuns sainza stuvar indicher ils motivs. Telas decisiuns nu paun gnir contestedas.

⁵ L'an da gestiun düra dals prüms da meg fin als 30 d'avrigl.

Art. 4

Commembranza

- ¹ Commember po esser u dvanter chi chi cumparta la mira da la societed:
- Commembers individuels (persunas natürelas a partir da 16 ans);
  - Commembers instituziunels (persunas giuridicas);
  - Commembers permanents: persunas natürelas (a partir da 16 ans) u giuridicas, chi pejan üna cuntribuziun minimela dad almain Fr. 2'000 (persunas natürelas) u Fr. 10'000 (persunas giuridicas) e chi sun cun que deliberedas per tuot lur vita dad ulteriurs pajamaints.
- ² Oters commembers sun:
- Vschinaunchas da contrat:
    - San Murezzan,
    - Silvaplauna,
    - Segl,
    - Bregaglia (da pü bod Stampa);
  - Commembers fundatuors:
    - Protecziun da la patria Svizra,
    - Pro Natura,
    - Protecziun da la patria Grischun dal süd,
    - Regiun Malögia (al lö dal anteriur circul d'Engiadin'Ota).
- ³ As po adüna dvanter commember da la societed cun üna dumanda d'admissiun u cul pejamaint da la cuntribuziun annuela. La suprastanza po refüser l'admissiun sainza stuvar indicher motivs. Telas decisiuns nu paun gnir contestedas.
- ⁴ La correspondenza culs commembers vain fatta per posta u per mezs electronics.

Art. 5

Fin da la commembranza

- ¹ La commembranza finischa tres sortida, exclusiun, mort u, per persunas giuridicas, tres lur schoglimaint.

Art. 6

Sortida ed exclusiun

- ¹ La sortida da la societed es adüna possibla, cun üna communicaziun a la suprastanza. La contribuziun per l'an in cuors stu gnir pajeda plainamaing.
- ² La suprastanza po excluder a commembers pervi da violaziuns seriusas dals statüts u da la mira da la societed, pervi da la manchaunza dal pejamaint da la contribuziun melgro admuniziun u causa nun esser cuntandschibel dürant duos ans.
- ³ Il commember perticho dess, scha pussibel, pudair s'exprimer aunz üna tela decisiun e po fer recuors cunter l'exclusiun infra 30 dis a la radunanza da commembers. Fin a la decisiun definitiva sun suspais ils drets da commember.

Art. 7

Organs da la societed

- ¹ Ils organs da la societed sun:
  - a. la radunanza da commembers(vair artichel 8);
  - b. la suprastanza (vair artichel 9);
  - c. l'organ da revisiun (vair artichel 10);

Art. 8

Radunanza da commembers

- ¹ La radunanza da commembers es l'organ suprem da la societed. Minch'an ho lö üna radunanza da commembers ordinaria. In cas excepziunels e güstifichos po la suprastanza permetter da trer las decisiuns per mezs electronics u per posta.
- ² Ils commembers vegnan invidos in scrit almain 14 dis aunz la radunanza da commembers, indichand las tractandas. Invids tres e-mail sun valids. Propostas da commembers per ulteriuras tractandas da la radunanza da commembers stöglian gnir inoltredas a la suprastanza fin als 15 da gün, in scrit e cun argumentaziun.
- ³ La suprastanza u vainch commembers paun pretender adüna la convocaziun d'üna radunanza da commembers extraordinaria, indichand il scopo. La radunanza da commembers stu avair lö il plü tard traïs mais zieva la pretaisa.

- ⁴ La radunanza da commembers ho las seguantas cumpetenças da:
  - a. appruver il protocol da l'ultima radunanza da commembers;
  - b. appruver il rapport annuel da la suprastanza;
  - c. pigler nota dal rapport da revisiun ed appruver il quint annuel;
  - d. der dis-charg a la suprastanza;
  - e. tscherner il presidi respectiv il co-presidi, ils ulteriurs commembers da la suprastanza e l'organ da revisiun; in cas dad elecziuns substitutivas reistan ils nouvelets in carica fin a la fin da la düreda dal mandat da lur antecessuors;
  - f. fixer las contribuziuns dals commembers;
  - g. decider sur da propostas da la suprastanza e da commembers tractandos aint il invid.
  - h. decider sur da recuors cunter exclusiuns da commembers;
  - i. modificher ils statüts;
  - j. decider sur dal schoglimaint da la societed.
- ⁵ Mincha radunanza da commembers convocheda seguond las prescripziuns po decider independentamaing dal numer da commembers preschaints. Commembers chi sun persunas natürelas paun be voter persunelmaing. Commembers instituziunels as laschan rapreschanter tres plainpudair.
- ⁶ Ils commembers tiran las decisiuns cun magiurited simpla da las vuschs. In cas da parited do il presidi la vusch da tagl. Las votaziuns sun secretas sch'ün quart dals commembers preschaints e rapreschantos pretendan que.
- ⁷ Modificaziuns dals statüts drouvan l'appruvaziun da 2/3 dals commembers preschaints e rapreschantos.
- ⁸ Da las radunanzas da commembers stu gnir scrit almain ün protocol da las decisiuns.

Art. 9

Suprastanza

- ¹ La suprastanza consista da set fin nouv persunas. Ella as constituescha svess, cun excepziun dal presidi respectiv dal co-presidi. In cas d'üna

presidenza singulera tscherna la suprastanza ad üna vicepresidenta u ad ün vicepresident.

- ² Ils commembers fundatuors haun seguants drets da propostas per la suprastanza: La Protecziun da la patria Svizra e la Protecziun da la patria Grischun dal süd insembel per ün sez; la Pro Natura e la Regiun Malögia minchüna per ün sez; las quatter vschinaunchas da contrat insembel per ün sez e la Pro Raetia per ün sez. Scha persunas propostas seguond quista norma vegnan refüsedas, stu il motiv gnir protocollo e communicho.
- ³ Il temp d'uffizi düra quatter ans. Reelecziuns sun pussiblas, sainza limitaziun dal temp d'uffizi. La limitaziun d'eted per l'elecziun e per la reelecziun es 75 ans. La radunanza da commembers po decider excepziuns.
- ⁴ La suprastanza es cumpetenta per tuot ils affers chi nu sun reservos per oters organs tres la ledscha u ils statüts. Pustüt ho ella las seguaintas incumbenzas e cumpetenzas:
  - a. mner ils affers currants;
  - b. rapreschanter la societed i'l public;
  - c. preparer la radunanza da commembers;
  - d. deacreter regulativs;
  - e. numner cumischiuns e gruppas da lavur temporeras;
  - f. deleger mandats a singuls commembers dal cussagl;
  - g. impiegher persunel per ün secretariat;
  - h. cumprer terrain;
  - i. fer cunvegnas da servitut, pustüt restricziuns da fabrica;
  - j. plazzer il chapitêl da la societed in möd conservativ.
- ⁵ La suprastanza decretescha ün regulativ d'organisaziun chi regla l'organisaziun interna da la societed e quella dal secretariat, scha quist exista.
- ⁶ La suprastanza s'inscuntra tenor bsögn. Mincha commember da la suprastanza po pretender la convocaziun indichand il motiv. Las tschantedas vegnan convochedas cun indicaziun da las tractandas e mnedas dal presidi, in cas d'impedimaint dal vicepresidi, respectivmaing dal co-presidi. Las tschantedas paun esser organisedas fisicamaing u

tres conferenza da video. La suprastanza po trer decisiuns scha al main tschinch da sieus commembers sun preschaints.

- ⁷ Las decisiuns da la suprastanza vegnan trattas cun magiurited da sieus commembers preschaints. Tar equalited da vuschs do il presidi la vusch da tagl.
- ⁸ Sch'üngün commember da la suprastanza nu giavüscha la discussiun orela, sun eir decisiuns circuleras (per e-mail) valablas. Quistas sun da noter aint il prossem protocol.
- ⁹ Sch'ün secretariat exista, schi piglia part üna rapreschantanza dal secretariat cun vusch consultativa a las tschantedas da la suprastanza.
- ¹⁰ Il plededer da la societed aint il public ed in chosas administrativas es per regla il presidi u il co-presidi u seguond cunvegna ün oter commember da la suprastanza u il secretariat.
- ¹¹ La suprastanza lavura per principi in möd voluntari e sainza indemnisiun. Spaisas paun gnir cuvridas. Per laviors specielas i'l ram d'ün'incumbensa paun singuls commembers da la suprastanza gnir indemnisos. Ils detagls vegnan reglos aint il regulativ d'organisaziun.

Art. 10

Organ da revisiun

- ¹ La radunanza da commembers tscherna ün organ da revisiun cumpost da duos revisuors da quint voluntaris (persunas natürelas) u d'una persuna giuridica, chi controllan la cuntabilited e faun al main üna vouta l'an üna prouva da controllo. Commembers da la suprastanza nu paun esser part da l'organ da revisiun.
- ² La fuorma da revisiun vain definida da la radunanza da commembers. L'organ da revisiun rapportescha in scrit a la suprastanza per mauns da la radunanza da commembers.
- ³ Il temp d'uffizi düra quatter ans. Reelecziuns sun pussiblas.

Art. 11**Presidi, cumischiuns, secretariat**

- ¹ La suprastanza po surder affers operativs al presidi, respectivmaing al co-presidi, a singuls commembers da la suprastanza, a cumischiuns ed eventuelmaing al secretariat.

Art. 12**Dret da firma**

- ¹ La societed vain rapreschanteda da la firma collectiva dal co-presidi u dal presidi insembel cun üna persuna da la suprastanza. La correspundenza quotidiana suottascriva il co-presidi u il presidi u sia rapresentaziun our da la suprastanza u eventuelmaing eir be il secretariat.

Art. 13**Responsabilité**

- ¹ Per obligs da la societed sto buna unicamaing la faculté da la societed. Responsabilité personela dals commembers es exclusa.

Art. 14**Protecziun da datas**

- ¹ La societed ramassa dals commembers be quellas datas persunelas chi sun necessarias pels scopos da la societed (per ex. las adressas postelas e dad e-mail). La suprastanza procura per üna sgürezza da las datas adetteda al ris-ch.
- ² Las datas dals commembers nu vegnan communichedas ad oters commembers u a terzs, except scha disposiziuns leghelas prevezzan que.
- ³ Il trattamaint da las datas seguia impü a las disposiziuns da la legislaziun svizra davart la protecziun da datas ed a quellas da la declaraunza da la societed per la protecziun da datas publicheda sulla pagina d'internet.

Art. 15**Schoglimaint**

- ¹ Il schoglimaint da la societed po gnir decis tres decisiun d'üna radunanza da commembers ordinaria u extraordinaria cun la magiurited da duos terzs da las vuschs dals commembers preschaints e represchentos, scha almain traís quarts dals commembers sun rapreschantos.

- ² Scha damain cu trais quarts dals commembers piglian part a quista radunanza, stu gnir salveda üna seguonda radunanza infra ün mais. In quista radunanza po la societed gnir scholta culla magiurited da duos terzs da las vuschs dals commembers preschaints e represchiantos, eir scha piglian part damain cu trais quarts dals commembers da la societed.
- ³ Tal schoglimaint vain surdeda la faculted da la societed ad instituziuns deliberedas dad impostas in Svizra, nempe a mited a la Protecziun da la patria Svizra ed a mited a la Pro Natura, per gnir drurveda seguond il scopo da la societed scholta.

Art. 16

Entreda in vigur

- ¹ Quists statüts sun gnieus appruvos da la radunanza da commembers dals 23 d'avuost 2024 e sun entros in vigur quel di.
- ² Els rimplazzan ils prüms statüts dals 16 da meg 1944 e tuot las revisiuns chi sun gnidas fattas fin hoz (pü bod "Cumünaunza Pro Lej da Segl"). L'ultima revisiun dals statüts eira quella dals 25 d'avuost 2017.

Samedan, ils 23 d'avuost 2024

President:

Duri Bezzola, Samedan

Vicepresident:

Dr. David Jenny, Zuoz